

İYİLİK HAZİNESİ

ALİ OSMAN ÖZDEMİR

1990 yılında Erzurum'da doğdu. İlk eğitim yıllarını Erzurum'da geçirdi. 2007 yılında Erzurum Fen Lisesinden mezun oldu. Bilkent Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği ve Endüstri Mühendisliği bölümlerinde eğitim gördükten sonra Gazi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünden mezun oldu. Hâlihazırda Vakıf Şehir dergisinde vakıflara dair yazılar yazıyor. Hatice Zeynep'in ve Sümeyye Nehir'in babası.

Kitapları:

İyiliğin Ardında (Deneme)

Saatsizler (Öykü)

Su Muhafızı Duru (Çocuk Kitabı)

Efe ile Ai, Yapay Zekâ Ormanda (Çocuk Kitabı)

İYİLİK HAZİNESİ

Ali Osman Özdemir

İÇİNDEKİLER

Gizli Vakıf Haritası /	7
Kütüphanedeki Sır /	25
Taşhan'ın Fısıltısı /	35
Suyun Sakladığı Giz /	45
Şifre Değil, Anı /	52
Zamanın Çarkları /	58
Anahtar /	74

GİZLİ VAKIF HARİTASI

Her ne istiyorsan kendinde ara!

Senin canının içinde bir can var, o canı ara!

Senin dağının içinde bir hazine var, o hazineyi ara!

Mevlana

Nurettin Topçu Ortaokulunda sıradan bir gündü. İlkbahar kapıdaydı ama Erzurum'da havaların ısındığını söylemek için henüz çok erkendi. Rüzgârın soğuk esintisi bahçedeki ay yıldızlı bayrağı dalgalandırıyor. Yüzünü nadiren gösteren güneş, bahçeyi az da olsa ısıtıyordu. Ağaçların çiçeklenmeye başlayan dalları ve yeni yeni yeşeren yaprakları güneş ışığında parlıyor, yeni bir baharı müjdeliyordu.

Öğle arası zili çaldığında öğrenciler büyük bir gürültüyle bahçeye akın etti. Güneş ışığını gören kendini okul bahçesine atıyordu.

Dört kiři hariç.

Onlar, okul kütüphanesinde o gün kendilerine verilen görevi yerine getirmek üzere bekliyordu.

“Demek öğretmeniniz bu eğlenceli iş için sizi seçti.” dedi o gün kütüphaneden sorumlu olan sekizinci sınıf öğrencisi.

Alay ediyordu sanki. Çocuklar ise pek de eğleniyor gibi değildi. İçlerinden biri, Sinan, kolileri sayıyordu.

“On dört!” diye bağırdı. Tam on dört koli kitap var burada ve hepsini raflara biz yerleştirecekmiz.”

Arda lafa girdi:

“Dört kişi bu kadar kitabı nasıl yerleştireceğiz? Biz öğle arası basket maçı yapacaktık!”

“Üzgünüm!” dedi sekizinci sınıftaki çocuk ama yüzünde bir üzüntü ifadesine rastlamak mümkün değildi. Hiç de ikna edici olmayan bir ses tonuyla konuşmasını sürdürdü.

“Okulumuza yeni kitaplar bağışlandı, kütüphanemiz büyüyor. Hem düşündüğünüz kadar uzun sürmez.” diyerek sırita sırita kütüphaneden çıktı.

Davetkâr raflar, yeni misafirlerini kucaklamak için çocukların harekete geçmelerini sessizce bekliyordu. Burası, okulun en üst katında, eksiklikleri yüzünden pek de kullanılmayan âtıl bir yerdi. Zamanla öğretmenlerin uğraşları, müdürün gayretleri, bazı velilerin de bağışları derken son zamanlar-

da kitap sayısı bir hayli artmıştı. Kitapların tasnif edilip raflara yerleştirilmesi gönüllü öğrenciler tarafından yapılıyordu.

Bazen de gönülsüz öğrenciler tarafından...

Mesela somurtarak kolilerden birini açmaya çalışan Arda, bu işe pek de hevesli görünmüyordu.

“Ne kadar çok bantlamışlar böyle! Sanki kitaplar ayaklanıp kolilerden kaçacak. Hayret bir şey!”

Zeynep de pek memnun sayılmazdı. Aslında sorumluluk almakla ilgili bir sorunu yoktu. Sadece biraz titiz ve süsüne püsüne düşkün bir kızdı.

“İyy, bir de koliler nasıl tozlu! Hep ellerimiz kirlenecek.”

“Hapşuuuuu” diye bir ses geldi arka taraftan. Sinan mendiliyle burnunu siliyordu:

“Benim toza alerjim var da...”

İçlerinden yalnızca Defne keyifli görünüyordu. O, sözünü ettiğimiz şu gönüllüler tayfasındandı. Keyfi yerindeydi. Bu yüzden diğerlerine umut aşılama görevi de ona düşmüştü.

“Arkadaşlar biraz iyi tarafından baksak! Kütüphanemizin yeni kitaplarını ilk biz göreceğiz. Sizce de çok heyecanlı değil mi?”

Üç arkadaşı da aynı anda dönüp asık suratlarla Defne’ye baktı.

“Pek değil, basketbolun daha heyecanlı olduğundan emin olabilirsiniz.”

“Ben de kitap okumayı seviyorum ama Őu an yaptığımız Şey hiç de eğlenceli değil.”

“Hapşuuuuu!”

Elindeki mendiliyle yine burnunu siliyordu Sinan.

“Benim için de zor bir görev olacak...”

Sızlanıp durmanın kimseye bir faydası yoktu. Kolları sıvama zamanı gelmiŐ de geçiyordu. Zeynep her kitaba dokunduktan sonra ellerini ıslak mendille sildiği için biraz ağır hareket ediyordu. Sinan hapŐırıp durmasa biraz daha çabuk olabilirdi aslında. Arda kolileri boŐaltmakta çok hızlıydı ama kitapları biraz düzensiz yerleŐtiriyordu sanki. Zeynep’le bu yüzden ara sıra ağız dalaŐına giriyordu. Defne ise kitapları tek tek incelemekten kendini alamıyordu.

“Defne, sen böyle her kitabı incelersen biz bu işi nasıl bitireceğiz?”

“Ama baksanıza, ne kadar eski bir kitap. Yazıları neredeyse silinmiŐ. Ne yazdığını merak ettim.”

“Şey yapsak mesela, Şimdi hızlı hızlı iŐimizi bitirsek, sen daha sonra ziyaretçi olarak gelip tüm kitapları uzun uzun incelesen?”

“Tamam, tamam.” dedi Defne. Elindeki kalın tarih kitabını rafa yerleŐtirmek üzere yürüdü. Kitabı özenle tarih kitaplarının arasına yerleŐtirirken

yıpranmış bir kâğıt parçası kitabın arasından yere düştü.

Defne eğilip kâğıdı yerden aldı. Kâğıda şöyle bir göz atınca birden gözleri parladı.

“Aaaa! Bu yazılar Türkçe değil!”

“Acaba sen fazla kitap incelemekten şaşmış mı oldun?”

“Hayır ya, bir baksanıza!”

Arkadaşları da meraklanıp başına üşüştü. Kâğıda bir harita çizilmişti. Haritanın arka yüzünde de eski yazılar...

Arda, “Arapça mı bu?” diye sordu.

“Hapşuuuu! Yok, Osmanlıca.”

“Osmanlıca mı? Yani eski Türkçe mi?”

“Ön tarafında Osmanlıca yazılar, arka tarafında da bir harita var.”

Dört çift göz dikkatle haritaya bakıyordu. Harita, sanki gizemli bir maceraya davetiye gibiydi. Sorular ve cevaplar birbirine karıştı.

“Vay canına, bu harita neyi gösteriyor acaba?”

“Farklı farklı yerler işaretlenmiş. Keşke Osmanlıca bilseydim!”

“Ben biraz okuyabiliyorum aslında ama... Böyle el yazısı gibi olunca, çok zor. Bir de çok uzun, çözmek uzun sürer.”

“Hangi kitaptan düştü Defne?”

Arda kitabın kapağını okudu:

“Vakıflar: İyilik Hazinesi”

“Vakıflarla ilgili bir kitap. Hmm, çok eğlenceli gerçekten...”

“Dalga geçme Zeynep! Bu haritanın ne olduğunu merak etmiyor musun?”

“Şey olsaydı merak ederdim mesela. Kremlerle, parfümlerle dolu bir sandığın yerini gösteren harita!”

Zeynep’in gözünde kocaman, çok süslü bir sandık canlanmıştı. İçinde renk renk kremler, spreyleler, kokulu mumlar... Çantalar hatta en sevdiği markaların cüzdanları, takıları... Daha neler neler! O böyle dalıp gitmişti ki...

“Hayır, hayır!” dedi Arda ve muzipçe gülümsedi:

“Define olsa mesela, bu haritanın peşine düşüp define bulsak, düşünsenize! Tarihî altınlar falan... Sonra bunları bulduk diye bizi ödüllendirirler. İşte kombine maç biletleri falan verseler...”

Kocaman bir “Haşşuuuu!” sesi ile bölündü Arda’nın hayalleri.

Son mendiliyle burnunu silerken “Aslında birkaç paket mendil çıksa çok işime yarardı.” dedi Sinan. Define ise gerçekten merak içindeydi:

“Çok komiksiniz gerçekten. Acaba burada ne yazdığını nasıl öğrenebiliriz?”

“Sevda Öğretmen’e sorsak, belki o Osmanlıca biliyordur.”

“Hadi o zaman, şu işi bir an önce bitirelim artık.”

Kitapları raflara yerleştirip kütüphaneden çıktıklarında öğle teneffüsü bitmek üzereydi. Arda basketbol maçının son periyoduna yetişmek için koştu. Zeynep saçını başını düzeltmek için tuvalete... Sinan’ın da kantinden yeni bir paket mendil alması gerekiyordu. Defne ise öğretmenler odasının yolunu tuttu. Sınıf öğretmenleri Sevda Hanım, Defne’yi kapının önünde görünce bir sorun olduğunu anladı.

“Defnecim, hayırdır? Bir sorun mu var? Kütüphanede işiniz bitti mi?”

Defne cebinden dörde katlanmış o eski püskü kâğıt parçasını çıkardı.

“Öğretmenim, kütüphanedeki kitaplardan birinden bu harita düştü. Üzerinde Osmanlıca yazılar var. Ne olduğunu çok merak ettik. Belki siz okuyabilirsiniz?”

Sevda Öğretmen kâğıdı dikkatle inceledi ama başını salladı.

“Ne yazık ki ben Osmanlı Türkçesi bilmiyorum. Ama belki Türkçe öğretmenimiz Aysel Hanım yardımcı olabilir bize. Bir dakika... Aysel Hanım?”

Aysel Hanım yanlarına geldiğinde haritayı uzun uzun inceledi, gözlüklerini burnunun ucuna

indirip kâğıdı ışığa tuttu.

“Bu harita ilginç bir şeye benziyor ama ne olduğunu hemen söyleyemem.”

Defne'nin kaşları hafifçe kalktı.

“Ne yani, gizli bir şey mi?”

“Onu öğreneceğiz.” dedi öğretmen gülererek.
“Sırlar keşfedilmek için bekler.”

*

Defne ertesi gün okula geldiğinde gözleri merakla ıslıl ışıldı. Sınıfın kapısını açıp içeri girdi. Arda bir köşede arkadaşlarına bir şeyler anlatıyor, etrafındakiler de hayran hayran onu dinleyip kahkahalar atıyordu. Sınıfın en popüler çocuğu işte... Arkadaşlarına göre uzun boylu, yakışıklı, komik, iyi basketbol oynayan bir çocuktur.

Zeynep ise sırasına oturmuş, minik aynasında kendini seyrediyordu. Bu kadar dikkatle bakacak ne olabilirdi acaba yüzünde? Ayna karşısında başını çevirdikçe açık sarı saçlarının arasındaki altın parıltılar yanıp sönüyordu. Ela gözleri ve sevimli gamzeleri çok dikkat çekiciydi. Çok süslenmesi arkadaşları arasında dalga konusu olsa da iyi huylu, güler yüzlü olması, Zeynep'i sınıfın sevilen karakterlerinden biri yapıyordu.

Sinan her zamanki gibi sırasının altına sakladığı kalın kitabın içinde kaybolmuştu. Zaten sınıftaki lâkabı “kitapkolik” idi. Yuvarlak gözlükleri nere-

deyse burnunun ucundaydı. Gözlerini iyice kısmış, tamamen kitabına odaklanmıştı. Ya çantasında ya kolunun altında mutlaka tuğla gibi bir kitap olurdu. Aynı kitabı bazen defalarca okurdu. Şimdi de önündeki kitaba öyle gömülmüştü ki sanki herkes sessiz olursa harfler ona sırlarını fısıldayacaktı.

“Arda, Zeynep, Sinan! Bir saniye konuşalım mı?”

Hepsi sıralarından kalkıp Defne'nin yanına gitti. Sınıfta birbiri ile çok da takılmayan bu arkadaşlar şimdi sanki dört kafadar olmuştu.

“Türkçe öğretmenimiz dün gece haritayı incelemiştir. Yazıları da çözmüş. Bugün teneffüste bizi yanına çağırdı.”

Zeynep gülümseyerek gözlerini devirdi:

“İnşallah hayal ettiğim gibi bir sandığın yerini gösteriyordur.”

“Zeynep, dalga geçme lütfen. Merak etmiyor musunuz gerçekten?”

“Tamam, tamam, valla ben merak ediyorum.”

Arda ellerini cebine sokup sırıttı.

“Valla ben de. Gizemli şeyleri severim. Macera varsa ben varım arkadaş!”

Sinan başını kitabından kaldırmadan konuştu:

“Eski metinler, haritalar... Her zaman ilgimi çekmiştir.”

Sonra gülümseyip kitabı kapattı.

“Ben de varım.”

“Harika. Teneffüste birlikte öğretmenler odasına gideriz.” dedi Defne.

“Ne konuşuyorsunuz bakalım böyle fısır fısır?” diye sordu Lale.

Hani her sınıfta biri olurdu ya, her şeyi öğretmene ya da müdüre söylemeyi kendine görev edinen... İşte Lale oydu. Koyu renk gözlerinde daima başkalarının açıklarını arayan bir bakış olurdu. Birkaç kişinin bir araya gelip konuştuğunu duyar duymaz diplerinde biterdi. Yine öyle olmuştu.

“Seni ilgilendiren bir durum yok Lalecim. Öğretmene söylenmesi gereken bir şey olursa sana haber veririz.” dedi Defne. Gülüştüler. Lale kaşlarını çatıp yerine döndü ama kulağı hâlâ onlardaydı.

Defne'nin içi içine sığmıyordu. Teneffüs bir türlü gelmek bilmedi. Defne, o haritada yazan şeyin, belki de hepsinin hayatını değiştireceğine inanıyordu. Belki de çoktan değiştirmeye başlamıştı bile.

*

Ders her zamankinden yavaş mı geçmişti ne? Defne, Arda, Zeynep ve Sinan öğretmenler odasının kapısında Aysel Hanım'ın gelmesini bekliyorlardı. Onu elindeki ders notları ve fincanıyla hızlı hızlı odaya doğru yürürken gördüler.

“Merhaba çocuklar, hadi gelin benimle.” dedi ve öğretmenler odasının kapısını açtı.

Çocuklar öğretmenlerinin yanına birkaç sandalye çekip oturdular. O da büyük çantasının içinden iki kâğıt çıkardı. Biri, dün ortaya çıkan gizemli harita, diğeri ise kendi notlarıydı.

“Bulduğunuz bu metin beni çok şaşırttı çocuklar.” diye anlatmaya başladı.

“Neymiş öğretmenim, neyin haritasıymış?”

“Zeynep, Osmanlı Devleti’ndeki güzellik merkezlerinin haritası olduğunu düşünüyor öğretmenim.”

Arda bunları söylerken gülüyordu.

“Çok komik gerçekten, define avcısı.” dedi Zeynep.

“Şşşşt” deyip kollarını dürttü Defne.

Aysel Hanım gülüşmelerin dinmesini bekleyip anlatmaya devam etti.

“Bu, vakıf eserlerinin olduğu bir harita.”

“Vakıf eserleri mi?”

“Evet, haritanın arkasındaki metin bundan yüzyıllar önce kurulmuş bazı vakıfların gelirleriyle yaşatılan vakıf eserlerinden bahsediyor. Hem haritadaki çizimlerin yerlerini tarif ediyor hem de onlar hakkında bilgiler veriyor. Fakat son durakta sandık resmedilmiş. Onun hakkında bir bilgi yok.”

Sandık deyince Zeynep yine dalıp gitti. Ortada bir sandık varsa içinden her şey çıkabilirdi sonuçta. Arda’ya baktı sonra. Onun da dalıp gittiğini gör-